

Høringssvar på Guldborgsund Kommunes Kommuneplanstrategi 2015-2027 fra Nysted og Omegns Fællesråd

Byrådet har primo 2016 sendt sin Kommuneplanstrategi 2015-2027 til høring med frist den 28. februar 2016.

De undertegnede tager gerne mod invitationen til at kommentere Kommuneplanstrategien. Ikke mindst fordi borgmesteren i forordet til strategien meddeler, at den indeholder "de strategiske målsætninger, som byrådet mener, det er vigtigt at prioritere for at bane vejen for det gode liv i vores fælles Guldborgsund."

Høringssvaret er samlet under et antal temaer med direkte relation til den fremlagte kommuneplanstrategi.

1: Det gode liv i vor kommune

Kommuneplanstrategien opstiller en lang række smukke målsætninger og intentioner for det gode liv i kommunen i meget generelle formuleringer. Man henviser til fagudvalgenes udvalgsstrategier, hvor man skal kunne læse, "hvordan Byrådet har tænkt sig at sætte handling bag alle de flotte ord i Kommuneplanstrategien." Udvalgsstrategierne er også meget generelle, så det er svært at få øje på, hvordan byrådet vil sætte handling bag ordene.

2: Fokusskifte

Kommuneplanstrategien 2015-2027 angiver, at den er udtryk for et fokus-skifte. Det fremgår ikke, hvad skiftet består i: fra hvad til hvad?

Det eneste nye er, at man tager samskabning i brug. Men der er ingen forklaring på, eller eksemplificering af, hvad en sådan samskabning består i. En konstruktiv fortolkning kan være, at man i højere grad vil inddrage borgerne i formuleringen af kommunens mål og i tilrettelæggelse af kommunens virksomhed. Vi ser med forventning frem til den konkrete udmøntning af samskabningen.

I kontrast til dette opfatter vi kommunens udmeldinger sådan, at man ikke agter at afholde borgermøder. Tidligere søgte kommunen at inddrage borgerne i udformning af kommunens strategi. Man gennemførte indholdsrige borgermøder, hvor borgerne havde mulighed for at bidrage.

De strategier, som kommunen tidligere har udformet i sammenhæng med en række borgermøder, hvor centrale temaer blev drøftet, blev bare slettet, og man kom med nye strategier - uden argumentation. Det vil være i dialogens ånd at pege på, hvilke dele af strategien der er ikke mere er med, og hvilke andre elementer man har sat ind - og hvorfor.

Man siger, at borgerne ikke møder frem til borgermøder. Det hænger nok sammen med måden, man har holdt borgermøde på. Der blev indkaldt til borgermøde om Bosætningsstrategien i 2015. Der var et flot fremmøde. Men de fremmødte borgere fik ikke mulighed for at kommentere selve strategien.

Da formanden havde talt, var der sagt det, der skulle siges om strategien. Borgerne kunne få lov at gå i emnedelte grupper og bidrage med detaljer. Det blev endelig oplyst, at hvis deltagerne ønskede at kommentere bosætningsstrategien, så burde man allerede have gjort det. Man kunne dog indgive sit bidrag inden for det næste døgn eller to. Som deltager i borgermødet følte man sig til grin. En helt uacceptabel dialogform.

3: Centraliseringsstrategien

Kommunen meddeler i sin strategi, at yderligere byudvikling hovedsageligt sker omkring Nykøbing F og i centerbyerne. Med andre ord - man vil fortsætte den igangværende centraliseringsstrategi.

Kommuneplanstrategien meddeler dog en sproglig fornyelse. Den intenderede centralisering hedder nu bæredygtig byomdannelse. Og det oplyses, at denne bæredygtige byomdannelse fortsat er målet for både små og større projekter. (s30)

Kommuneplanstrategien er rensat for overvejelser eller intentioner vedrørende kommunens landdistrikter. Det er så meget mere iøjnefaldende, som landdistrikterne omfatter hovedparten af kommunens areal og næsten halvdelen af kommunens borgere.

Udeladelse af strategiske mål for landdistrikterne og deres betydning i og for kommunen gør den fremlagte kommuneplanstrategi så skæv, at den er uegnet som grundlag for en planlægning for kommunen.

Den fremlagte kommuneplanstrategi bekræfter desværre, at man er så fokuseret på centraliseringens fordele, at man ikke engang orker at se på eller formulere en strategi for denne vitale del af kommunen, eller at formulere en strategi for, hvordan de værdier der findes i landdistrikterne kan nyttiggøres for og i kommunen.

Andre kommuner med store landdistrikter vælger at satse på en *balanceret udvikling*, hvor man satser både på byerne og på landdistrikter og landsbyer. Der ønsker man at fremme bosætning ved at tilbyde borgerne et bredt spektrum af bo og levemuligheder - også i det åbne land og i landsbyer. Her skal blot nævnes kommunerne: Vejle, Esbjerg og Skjern-Ringkøbing.

Vi må anbefale kommunen, at den reviderer sin strategi og fastlægger, at man satser på en balanceret udvikling af Guldborgsund Kommune, hvor man både

fremmer Nykøbing F som kommunens center og fremmer livet og levedmulighederne i kommunens landdistrikter.

Den fremlagte kommuneplanstrategi dokumenterer desværre, at Guldborgsund Kommune er hårdt ramt af den centraliseringsideologi, som er udbredt på både nationalt og lokalt plan. Man anfører, som det er standard i denne sammenhæng, at centraliseringen er en forudsætning for nødvendige besparelser. Der præsenteres til gengæld ingen refleksion over eventuelle negative virkninger af kommunens centraliseringsbestræbelser.

Her vil vi blot påpege, at man tømmer landsbyer og landdistrikter for faciliteter og liv med heraf følgende fraflytning, faldende huspriser, lange transportveje for skolesøgende etc.

Borgerne må - som deres bidrag til samskabelingen - forlange, at forvaltningen ikke blot dikterer centralisering, men også redegør for sin bedømmelse af de negative konsekvenser af at gennemføre planlagte centraliseringsinitiativer. Og at de angivne besparelser ved centraliseringerne sættes i forhold til de negative konsekvenser.

Selve italesættelsen af centraliseringsinitiativerne er indlejret i den ideologiske ramme, at centraliseringen er forårsaget af en upersonlig og vel nærmest naturlig udvikling, som ligger uden for menneskelig kontrol. Men Guldborgsund Kommunes centraliseringsstrategi har kommunen selv valgt. Der er tale om politiske beslutninger truffet inden for de rammer, som forvaltningen har opstillet for politikerne.

Det vil være både nyttigt og oplysende, at kommunens politikere stiller krav til forvaltningen om at byde på alternative løsninger: både centraliseringsløsninger og decentrale løsninger. Hertil hører naturligvis, at man vurderer, hvordan de pågældende alternativer virker i det lokale miljø.

4. Det gode hverdagsliv

Det gode hverdagsliv er en central målsætning i strategien. Og man taler om at anlægge en helhedsorientering på det sociale område og om at inddrage menneskers netværk i arbejdet med at støtte såvel en god personlig udvikling for den enkelte og som et bidrag til en god familieudvikling.

Men kommunes centraliseringsaktiviteter er den direkte årsag til, at lokale fællesskaber og naboskaber slås i stykker. Lokale naturgroede fællesskaber og naboskaber er grobund for de netværksbaserede fordele, man omtaler og efterspørger. Sådanne netværk er typisk naturgroede i naboskaber, som har eksisteret i en årrække.

Det er derfor tankevækkende, at kommunen efterspørger de netværkskvaliteter, som centraliseringsstrategien ødelægger.

5. Bosætning og Bygningskultur

Øget bosætning er et af de helt centrale mål for kommunen.

Det er derfor ejendommeligt, at man overhovedet ikke forholder sig til værdien af de gamle købstæders bygningskultur. Teknik og Miljøudvalget skriver i sin udvalgsstrategi, at man sigter på at skabe gode løsninger. Det var noget mere indholdsrigt og forpligtende, hvis udvalget også erklærede, at man også vil tage vare på kommunens bygningskultur, frem for blot at sige, at man vil arbejde for gode løsninger.

Bygningskulturens værdi som en væsentlig kvalitet ved kommunen og dens byer er helt fraværende i strategien. Smukke gamle købstæder er bestemt en attraktion, som trækker mennesker til både som besøgende og som anledning til, at man bosætter sig i sådanne byer.

Helt på linje med denne mangelfulde strategi modarbejder Teknik og Miljøudvalget direkte bevaringen af købstædernes bygningskultur med sine dispensationer og stop for bevarende lokalplaner. Udvalget og kommunen skader dermed en væsentlig ressource, der kan fremme bosætningen. Udvalget skader desuden de pågældende husejeres økonomi, ligesom udvalget skader den bygningskultur, det har taget generationer at opbygge.

Andre steder er man meget opmærksom på bygningskulturens værdi for by og borgere. Der er derfor grund til at pege på, at her er der en ressource, som man allerede har, men ikke erkender, og som man med fordel kan inddrage i sin strategiske tænkning.

6. Netadgang i Guldborgsund Kommune

Borgmesteren har ydet en betragtelig indsats for at fremme den situation, at alle kommunens borgere har gode muligheder for at kommunikere over internettet og for at kunne kommunikere via mobil telefoner i hele kommunen. Men det er ikke realiseret endnu.

Det er derfor meget ejendommeligt, at kommuneplanstrategien slet ikke omtaler det som et mål at sikre gode netforbindelser for alle borgere i Guldborgsund Kommune.

Gode netforbindelser er en afgørende forudsætning for snart sagt alle nutidige aktiviteter. Derfor bør etablering af gode netforbindelser for alle være en central del af kommunens planlægning.

I den store kommune er det ikke muligt at grave høj-kapacitets ledninger ned til alle borgere, men det er faktisk muligt at give alle borgere gode netforbindelser via

trådløse forbindelser. Net1 er en naturlig kandidat her med sine telemaster, der rækker 50 km ud i landskabet.

Sammenfattende kommentarer til kommuneplanstrategien

Den foreliggende kommuneplanstrategi ser måske venlig og imødekommende ud på overfladen med alle sine gode intentioner. Men det er en strategi, som i høj grad har brug for revision og udbygning:

- den lader centralisering i og omkring Nykøbing F og byer være den afgørende udviklingslinje for kommunen
- den forholder sig overhovedet ikke til de muligheder og værdier som kommunen har med sine store landdistrikter og som kunne aktiveres til fordel for kommunen ved en balanceret udvikling
- den har intet at sige om en helt afgørende udbygning af netadgangen for borgerne, som er en forudsætning for snart sagt alle offentlige og private aktiviteter
- den har ingen registrering af, at kommunens bygningskultur kunne være en værdifuld ressource, man skal tage vare på og bringe i spil

Den udsendte kommuneplanstrategi dokumenterer med sin skæve og helt utilstrækkelige karakter, at kommunen har et udtalt behov for at indgå i en nær og forpligtende dialog med sine borgere.

En praktisk, naturlig og hensigtsmæssigt måde vil være, at kommunen tager initiativ til at indgå i et nærmere samspil med de mange fællesråd og bylav mv, som allerede findes i kommunen.

Et sådan samspil og dialog kan give et reelt indhold til "samskabelsen".

Karl Krarup

formand for Nysted og Omegns Fællesråd

På vegne af

Nysted og Omegns Fællesråd

&

Kettinge Bylav, der også har tilsluttet sig høringssvaret